

A Tale of Two Tochachot

I. The Setting:

Two Tochachot, harsh rebukes, are found in the Torah. The shorter of the two at the close of Sefer Vayikra, in Parshat Bechukotai, and the longer towards the close of Sefer Devarim, in Parshat Ki Tavo.

II. The Queries:

Does the text provide any clues as to the cause of these harsh punishments? If so, what are the grievous failings that could possibly result in such devastating responses from HaShem?

III. Vayikra Tochacha

A. Text

ויקרא כח:כא-מא
 ואם־תלכו עמי קרי ולא תאבו לשמע לי ויספתי עליכם מכה שבע כחטאתיכם
 והשלחתי בכם את־חית השדה ושכלה אתכם והכריתה את־בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו דרכיכם
 ואם־באלה לא תוסרו לי והלכתם עמי קרי
והלכתי אף־אני עמכם בקרי והכיתי אתכם גם־אני שבע על־חטאתיכם
 והבאתי עליכם חרב נקמת נקם־ברית ונאספתם אל־עריכם ושלחתי דבר בתוכם ונתתם ביד־אויב
 בשברי לכם מטה־לחם ואפו עשר נשים לחמכם בתנור אחד והשיבו לחמכם במשקל ואכלתם ולא תשבעו
 ואם־בזאת לא תשמעו לי והלכתם עמי בקרי
והלכתי עמכם בחמת־קרי ויסרתי אתכם אף־אני שבע על־חטאתיכם
 ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו
 והשמדתי את־במתיכם והכרתי את־חמניכם ונתתי את־פגריכם על־פגרי גלוליכם וגעלה נפשי אתכם
 ונתתי את־עריכם חרבה והשמתי את־מקדשיכם ולא אריח בריח ניחחכם
 והשמתי אני את־הארץ ושממו עליה איביכם הישבים בה
 ואתכם אזרה בגוים והריקתי אחריכם חרב והיתה ארצכם שממה ועריכם יהיו חרבה
 אז תרצה הארץ את־שבתתיה כל ימי השמה ואתם בארץ איביכם אז תשבת הארץ והרצת את־שבתתיה
 כלימי השמה תשבת את אשר לא־שבתה בשבתתיכם בשבתכם עליה
 והנשארים בכם והבאתי מרץ בלבבם בארצת איביהם ורדף אתם קול עלה נדף ונסו מנסת־חרב ונפלו ואין
 רדף
 וכשלו איש־באחיו כמפני־חרב ורדף אין ולא־תהיה לכם תקומה לפני איביכם
 ואבדתם בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם
 והנשארים בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם ימקו
 והתודו את־עונם ואת־עון אבתם במעלם אשר מעלו־בי ואף אשר־הלכו עמי בקרי
אף־אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או־אז יכנע לבבם הערל ואז ירצו את־עונם

And if you remain hostile toward Me and refuse to obey Me, I will go on smiting you sevenfold for your sins.

I will loose wild beasts against you, and they shall bereave you of your children and wipe out your cattle. They shall decimate you, and your roads shall be deserted.

And if these things fail to discipline you for Me, and you remain hostile to Me, I too will remain hostile to you: I in turn will smite you sevenfold for your sins.

I will bring a sword against you to wreak vengeance for the covenant; and if you withdraw into your cities, I will send pestilence among you, and you shall be delivered into enemy hands.

When I break your staff of bread, ten women shall bake your bread in a single oven; they shall dole out your bread by weight, and though you eat, you shall not be satisfied.

But if, despite this, you disobey Me and remain hostile to Me,

I will act against you in wrathful hostility; I, for My part, will discipline you sevenfold for your sins.

You shall eat the flesh of your sons and the flesh of your daughters.

I will destroy your cult places and cut down your incense stands, and I will heap your carcasses upon your lifeless fetishes. I will spurn you.

I will lay your cities in ruin and make your sanctuaries desolate, and I will not savor your pleasing odors.

I will make the land desolate, so that your enemies who settle in it shall be appalled by it.

And you I will scatter among the nations, and I will unsheath the sword against you. Your land shall become a desolation and your cities a ruin.

Then shall the land make up for its sabbath years throughout the time that it is desolate and you are in the land of your enemies; then shall the land rest and make up for its sabbath years.

Throughout the time that it is desolate, it shall observe the rest that it did not observe in your sabbath years while you were dwelling upon it.

As for those of you who survive, I will cast a faintness into their hearts in the land of their enemies. The sound of a driven leaf shall put them to flight. Fleeing as though from the sword, they shall fall though none pursues.

With no one pursuing, they shall stumble over one another as before the sword. You shall not be able to stand your ground before your enemies,

but shall perish among the nations; and the land of your enemies shall consume you.

Those of you who survive shall be heartsick over their iniquity in the land of your enemies; more, they shall be heartsick over the iniquities of their fathers;

and they shall confess their iniquity and the iniquity of their fathers, in that they trespassed against Me, yea, were hostile to Me.

When I, in turn, have been hostile to them and have removed them into the land of their enemies, then at last shall their obdurate heart humble itself, and they shall atone for their iniquity.

B. Questions:

- Why does the Torah suddenly introduce for the first and only time, the word the word קרי?
- Once introduced, why is this word repeated seven times in the span of twenty sentences?
- Within the of the tochacha's crime and punishment, what does this word mean?

C. Approaches

אונקלוס

ואם תהכון קדמי בקשיו ולא תיבון לקבלא למימרי ואוסף לאתאה עליכון מחא שבע כחוביכון :
 ואגרי בכון ית חות ברא ותתכל יתכון ותשיצי ית בעירכון ותזער יתכון ויצדין אורחתכון:

English translation above...hostile, harsh

רשי

ואם תלכו עמי קרי. רבותינו אמרו עראי, במקרה, שאינו אלא לפרקים, כן תלכו עראי במצוות; ומנחם
 פרש לשון מניעה, וכן "הקר רגלך" (וכן "יקר רוח" (שם י"ז), וקרוב לשון זה לתרגומו של אנקלוס, לשון
 קשי, שמקשין לבם למנע מהתקרב אלי:

Casual, happenstance

אור החיים

פירוש שלא יביא עליהם יסורים מכוונים על חטאתם כמו שעשה מקודם שהיה מביא כחטאתם על דרך
 אומר תשלם לאיש כמעשהו, כי זה יעורר לב נרדם וישכילו להטיב מעשיו שכנגדם באה אליו הרעה, ואמר
 ה' כי אם ילכו עמו בקרי ולא ישכילו למעשה ה' אשר יעורר לבם בכיוון יסורין כנגד עונותיהם גם הוא ילך
 עמהם בקרי ויביא עליהם יסורין שאין להם דמיון למעשיהם הרעים והם חרב ומצור ודבר וסגירה ביד אויב
 ורעב שכולל ג' צרות הרי ז':

Random, bewildering punishments ...

D. A Final Additional Approach

An Amplification of Rashi: Lack of most important quality in any relationship-loyalty- (Judaism is not a smorgasbord)

Cuts both ways....

IV. Devarim Tochacha

A. Text

דברים כח:מה-מז

ובאו עליך כל־הקללות האלה ורדפוּך והשיגוּך עד השמדך כי־לא שמעת בקול יְקוּק אלהיך לשמר מצותיו
 וחקתיו אשר צוּך
 והיו בך לאות ולמופת ובזרעך עד־עולם
 תחת אשר לא־עבדת את־יְקוּק אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל

All these curses shall befall you; they shall pursue you and overtake you, until you are wiped out, because you did not heed HaShem your God and keep the commandments and laws that He enjoined upon you.

They shall serve as signs and proofs against you and your offspring for all time.

Because you would not serve HaShem your God in joy and gladness over the abundance of everything.

B. Questions:

- The text seems contradictory. Are we to be punished for a failure to serve HaShem entirely or for a failure to serve HaShem בשמחה with joy?
- If the latter is true, could it be that such harrowing penalties will befall us even if we fulfill HaShem's commandments, simply for a lack of joy?
- Why does the Torah interrupt this discussion of the causes of the Tochacha with the pasuk... והיו בך לאות?
- What is the meaning, in context, of the phrase מרב כל ?

C. Approaches

תחת אשר לא־עבדת את־יְקוּק אלהיך בשמחה

חתם סופר, תוספת ברכה

תחת אשר בשמחה לא־עבדת את־יְקוּק אלהיך

Reconfigure the phrase

רבינו בחיי בן אשר

לפי שחייב האדם על השמחה בהתעסקו במצות, והשמחה במעשה המצוה מצוה בפני עצמה, מלבד השכר שיש לו על המצוה יש לו שכר על המעשה

Every mitzva carries a second mitzva: The mitzva of doing the act בשמחה

רבינו חיים מולוזין

Service performed grudgingly, carries the character of “service of slaves,” at the behest of a hated taskmaster. An individual who serves HaShem reluctantly, therefore, treats God as an enemy, and will ultimately pay a heavy price.

הרב שמואל בורנסטיין (שם משמואל)

Joy, personal gratification essential to success of any communal enterprise. Generation of חנם lacked joy. Importance of simchat chatan and kalla-begin their home with joy.

מרב כל

רשי

מרב כל. בעוד שהיה לך כל טוב

פרקי אבות:

רבי יונתן אומר, כל המקים את התורה מעני, סופו לקיימה מעשר. וכל המבטל את התורה מעשר סופו לבטלה מעני.

“While you had...” Lack of hakarat hatov: Failure to appreciate

דברים:יא-יד

השמר לך פן־תשכח את־יקוק אלקיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוך היום פן־תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת ובקרך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה־לך וכל אשר־לך ירבה ורם לבבך ושכחת את־יקוק אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים

Take care lest you forget HaShem your God and fail to keep His commandments, His rules, and His laws, which I enjoin upon you today.

When you have eaten your fill, and have built fine houses to live in, and your herds and flocks have multiplied, and your silver and gold have increased, and everything you own has prospered, beware lest your heart grow haughty and you forget HaShem your God—who freed you from the land of Egypt, the house of bondage; who led you through the great and terrible wilderness with its seraph serpents and scorpions, a parched land with no water in it, who brought forth water for you from the flinty rock; [Not only backdrop, but catalyst]

משך חכמה

והסיבה לזה שלא עבדת הוא מחמת שהיה לך "שמחה וטוב לב-מרב כל". "ואל תשמח ישראל אל גיל כעמים"-שמרבו הטובה שמחים

Interpret sentence as a cohesive whole: Inappropriate joy in response to an abundance of everything will cause you to fail to serve God...

הרב משה אלשיך

שני סוגי בני אדם שני סוגי ענשים

The duality in the passage -failure to serve; failure to serve with joy-reflects two populations. Each punished appropriately. Failure to serve at all=total annihilation. Failure to serve with joy=less severity.

D. Final, global approach to the passage:

When you do something because you have to, and not because you want to, you will ultimately fail.

ובאו עליך כל-הקללות האלה ורדפוך והשיגוך עד השמדך כי-לא שמעת בקול יקוק אלהיך לשמר מצותיו
 וחקתיו אשר צוך
 והיו בך לאות ולמופת ובזרעך עד-עולם
 תחת אשר לא-עבדת את-יקוק אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל

ובאו עליך כל-הקללות האלה...

HaShem first identifies the ultimate failure that will give rise to the Tochacha-failure to serve

...תחת אשר לא-עבדת...

Hashem identifies the source of the failure-earlier failure to serve with passion and joy, results ultimately in abandonment of the law.

...והיו בך לאות ולמופת...

The clearest arena of failure will be in the arena of intergenerational transmission. You may go through the motions, but your children will not...

V. Corresponding the Texts: A Unified Vision of Failure?

Lack of caring, emotional connection, true partnership....